

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 156
van **NADIA SMINATE**
datum: 17 december 2014

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Aanpak radicalisering - Onderwijs

Radicalisering is een proces waarbij een persoon of een groep in toenemende mate bereid is de consequentie te aanvaarden van de strijd voor een samenleving die niet strookt met onze democratische rechtsorde en waarbij in extreme gevallen ondemocratische middelen worden ingezet. Radicalisme is problematisch als de vrijheid of zelfontplooiing van personen of groepen in de samenleving wordt beperkt of onmogelijk gemaakt vanuit radicale opvattingen en beïnvloedingsdrang. Het wordt ook een maatschappelijk probleem wanneer men zich afzet tegen de democratische rechtsstaat, tegen de universele mensenrechten of tegen democratische verworvenheden en uiteraard wanneer het gepaard gaat met of tot uiting komt in strafrechtelijke feiten.

Vandaag is de problematiek van het moslimradicalisme, met vertrekkende jihadisten als extreem en zichtbaar fenomeen, bijzonder actueel. Als we spreken over moslimradicalisering is het belangrijk te duiden dat het gaat om de processen in hoofde van het individu en niet binnen de islam als instituut.

Een antwoord bieden op deze problematiek is niet evident en vergt proactieve, preventieve en reactieve maatregelen. In dat kader heb ik volgende vragen voor de minister.

1. Kan de minister een stand van zaken geven wat betreft de uitvoering van het samenwerkingsprotocol tussen Onderwijs en de Staatsveiligheid? Waaruit bestaat deze, zijn er knelpunten en hoe evalueert zij deze samenwerking? Kan de minister ook relevant cijfermateriaal bezorgen en toelichten, bijvoorbeeld hoeveel meldingen zijn er geweest sinds de oprichting?
2. Onderwijs moet zich kunnen focussen op zijn kerntaak, namelijk het verstrekken van onderwijs.

In welke mate is er daarnaast aandacht (mogelijk) voor deze problematiek? Op welke manier worden leerkrachten geïnformeerd en is er sensibilisering in het kader van een preventieve aanpak? Wat is bijvoorbeeld mogelijk in het kader van anti-pestbeleid?

3. Hoe verloopt de samenwerking met andere beleidsdomeinen, in het bijzonder met Welzijn? Waaruit bestaat die samenwerking en hoe evalueert de minister die? Zijn er nieuwe initiatieven gepland?

4. Kan de minister een stand van zaken geven wat betreft de inrichting van een imamopleiding en wat betreft de academische opleiding Islamitische Godsdienstwetenschappen? Op welke manier kunnen ze een rol spelen in deze materie?
5. Beschikt de minister over cijfermateriaal inzake islamitisch thuisonderwijs? Hoe verloopt de inspectie en wat zijn de bevindingen ter zake?
6. Welke initiatieven worden genomen ten aanzien van leraren islamitische godsdienst? Hoe evalueert de minister dit, zijn er knelpunten en ziet de minister bijkomende mogelijkheden of opportuniteiten?

ANTWOORD

op vraag nr. 156 van 17 december 2014

van **NADIA SMINATE**

1. Het protocolakkoord is nog geen jaar geleden ondertekend. Het is dus wat vroeg om al tot grote conclusies over te gaan, maar de samenwerking wordt door beide partijen als positief geëvalueerd. Het protocol is niet bedoeld om meldingen te krijgen, maar heeft als doel een goede informatiedoorstroming tussen de beide diensten te verkrijgen zodat de Staatsveiligheid zijn taak als inlichtingendienst kan vervullen.
2. De kerntaak van onderwijs is inderdaad het verstrekken van onderwijs. Toch kunnen we niet vermijden dat onderwijs met deze problematiek van radicalisering geconfronteerd wordt. En is er inderdaad aandacht in scholen voor een positief schoolklimaat, voor een goed zorgbeleid op school, voor de aanpak van pesten en andere vormen van grensoverschrijdend gedrag op school. Dit alles kan preventief werken. Er is al heel wat gedaan vanuit onderwijs, en vanuit andere beleidsdomeinen, om over deze thematiek te informeren o.a. via schooldirect en vormingsinitiatieven vanuit de inspectie Islamitische godsdienst.
3. Er is overleg opgestart tussen de betrokken Vlaamse beleidsdomeinen (welzijn, jeugd, onderwijs, werk, inburgering en binnenlands bestuur) over dit thema, om te bekijken wat er nog ondersteunend kan gedaan worden naar alle organisaties op het terrein die hiermee geconfronteerd worden. Dit wordt getrokken vanuit het beleidsdomein Binnenlands Bestuur.
4. Zowel de eenjarige masteropleiding 'Islamitische theologie en godsdienstwetenschappen' aan de KU Leuven als het Vormingsaanbod voor imams en imams-in-opleiding binnen de AUHA-instellingen zijn vanaf dit schooljaar opgestart. Goede vorming van imams en van godsdienstleerkrachten kan een bijdrage leveren aan het goed informeren van jongeren in onze scholen en het kunnen omgaan met jongeren die (dreigen te) radicaliseren.
5. Ik weet niet goed wat de Vlaamse volksvertegenwoordiger bedoelt met 'islamitisch huisonderwijs'. Er bestaat enkel huisonderwijs en iedereen die dit wil, kan huisonderwijs inrichten. De ouders zijn niet verplicht om te motiveren waarom ze huisonderwijs willen geven aan hun kind. De onderwijsinspectie controleert of het huisonderwijs voldoet en de ouders zijn verplicht de inspectie toe te laten. Als bij 2 opeenvolgende inspecties blijkt dat het huisonderwijs niet voldoet, is de ouder verplicht om het kind in te schrijven in een erkende school. Bovendien moeten kinderen die huisonderwijs volgen, verplicht deelnemen en slagen voor examens bij de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap.
6. Ik wil eerst opmerken dat het niet alleen de leerkracht Islamitische godsdienst is die radicalisering bij jongeren moet proberen te vermijden, dit is ook een taak voor het hele lerarenkorps. Zulke integrale aanpak zorgt ervoor dat kwetsbare jongeren niet gemarginaliseerd worden en zo ten prooi kunnen vallen aan extreem gedachtengoed. Voor wat de concrete initiatieven betreft, de Vlaamse volksvertegenwoordiger verwijst in vraag 4 zelf naar de academische opleiding Master of Arts in de wereldgodsdiensten, de interreligieuze dialoog en de religiestudie, optie islamitische theologie en religiewetenschappen. Daarnaast werden en worden vanuit de inspectie Islamitische godsdienst ook een aantal kleinere vormingsinitiatieven opgezet. Tot slot

verwijs ik ook naar Onderwijsdecreet XXIII dat een aantal bepalingen bevat die de plaats van de levensbeschouwelijke vakken in het geheel van het curriculum duidelijker situeren.